

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/118/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712205750
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2013:5712205750.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

P. W., nar.XX.X.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky Y. W., rod. F., nar.XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, S. S. - T. Š., právne zastúpenej JUDr. Elenou Štefančíkovou, advokátkou so sídlom v Žiline, Prielohy 1012/1C a otca G. W., nar.XX.X.XXXX, bytom Č.J. XXXX/XX, P., maloletá v striedavej osobnej starostlivosti rodičov, v konaní o návrhu otca a začatím z úradnej povinnosti o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletej takto

rozhodol:

Súd s c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu v nasledovnom znení:

Maloletá P. W., nar.XX.X.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matke.

Otec s a z a v ä z u j e platiť na maloletú P. W., nar.XX.X.XXXX výživné vo výške 100,- Eur mesačne od 1.12.2012 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 23P/109/2011-53 zo dňa 17.10.2011.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 19.4.2012 otec žiadal dcéru P. zveriť do jeho osobnej starostlivosti a matke určiť bežné výživné 150,- Eur a 50,- Eur na tvorbu úspor od podania návrhu, nakoľko matka nezabezpečuje starostlivosť a ani sa nepodieľa na zabezpečovaní jej potrieb. Uviedol, že manželstvo bolo rozvedené, rozsudkom zo dňa 17.10.2011 bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ktorým nebola určená vyživovacia povinnosť. Dcéra býva v jeho domácnosti nepretržite od mája 2011, preto si podal návrh na zverenie do jeho osobnej starostlivosti, matka s návrhom nesúhlasila, trvala na striedavej starostlivosti a aj na podnet dcéry uzavreli rodičovskú dohodu. Striedavá starostlivosť vôbec nie je realizovaná, dcéra je výlučne v jeho osobnej starostlivosti, k matke chodíva sporadicky, ide ku nej v piatok večer a v sobotu poobede príde domov, od vyhlásenia rozsudku spala u matky asi sedem krát. Občas ide na niekoľko hodinový

výlet. Matka mu doteraz neuhradila zameškané výživné 398,- Eur, hoci ju o to požiadal. Dcéra navštevuje od 5.9.2011 5. ročník Gymnázia Jozefa Lettricha v Martine, dosahuje dobré študijné výsledky. On býva so svojou priateľkou, jej nezaopatreným študujúcim synom U. a P. v 3-izbovom byte, na výdavky spojené s bývaním dáva na účet 300,- Eur a finančne prispieva ešte na ostatné potreby.

Matka v písomnom vyjadrení k návrhu doručenom dňa 30.7.2012 žiadala, aby dcéra ostala v striedavej osobnej starostlivosti otca a jej. Uviedla, že tvrdenie otca, že dcéra býva v jeho domácnosti je zavádzajúce, býva striedavo v domácnosti priateľky otca v spoločnej izbe s jej 18 a 23 ročnými synmi. Vzhľadom k extrémnym situáciám rok predtým, necháva ju voľne sa rozhodnúť kde a ako dlho chce tráviť čas, sú spolu v nepretržitom kontakte, riešia spolu veci spojené s jej dospievaním, osobný život. Od decembra 2011 má v P. priateľa a dôvodom prečo nechcela tráviť dlhší čas doma, bola vzdialenosť medzi oboma mestami, keď chcela byť pri ňom blízko. Otec nie je schopný zabezpečiť patričné bývanie a domov, schopný a ochotný zabezpečiť a dohliadať na skoré a bezpečné návraty dcéry do bytu jeho priateľky. Nedokáže s ňou komunikovať na slušnej úrovni v záujme dcéry, neustále na ňu a jej priateľa útočí.

K vyjadreniu matky osobne dňa 27.9.2012 vyjadrenie podal otec.

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.10.2012 matka žiadala, aby súd návrh otca zamietol, mal. P. zveril do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na výživné 120,- Eur mesačne. V návrhu uviedla v podstate to isté ako v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zapísanom pod sp.zn. 20P/320/2012. Starostlivosť o maloletú vykonávajú v súčasnosti obidvaja rodičia striedavo. Podala návrh na zverenie do jej osobnej starostlivosti a o určenie výživného, pričom o tomto návrhu doposiaľ nebolo rozhodnuté, preto sa rozhodla podať návrh na nariadenie predbežného opatrenia z týchto dôvodov. Predovšetkým je tu potreba okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, aby došlo k zlepšeniu psychického stavu dcéry. Pretrvávajú u nej psychické problémy, ktoré vyúsťujú do problémového správania. Prechádza stavmi úzkosti a neistoty, nie je schopná sa rozhodovať a v dôležitých situáciách má pod stresom a záťažou problémy adaptovať sa, prispôbiť sa aktuálnemu stavu v prostredí, v ktorom sa nachádza. Postrehla návaly zlosti, odmietania. Chápe, že sa nachádza vo veku teenagera, v puberte, práve v tomto čase by mala mať nad sebou aj dozor, ktorý ju dokáže usmerniť a v krajom prípade aj prikázať. V súčasnom stave, pokiaľ sa snaží ju presvedčiť, aby navštívili, resp. aby navštevovala pravidelne aspoň psychologickú poradňu, ako náhle nesúhlasí s jej názorom, odíde k otcovi,

ktorý zjavne nedbá o psychický a mentálny vývoj. Takýto postup správania nasleduje zakaždým, keď P. nesúhlasí, či nepovažuje jej názor za správny a odmieta si dať čokoľvek vysvetliť. Dôsledkom tohto sa nevie rozhodovať, je neistá a náladová, zjavne sa nevie v situáciách orientovať a prebiehanie medzi matkou a otcom len podporuje tento jej stav. Ona zabezpečuje osobnú starostlivosť častejšie ako otec, s ním nie je možná komunikácia, ona nemá informácie ako sa a či vôbec podieľa na starostlivosti, tieto informácie jej povie len dcéra. Zabezpečuje všetku komunikáciu so školou, v prípade hospitalizácie s nemocnicou, s detskou lekárkou či s psychologičkou. Prednedávnom bola hospitalizovaná, práve ona s ňou išla neskoro v noci do nemocnice. Je s ňou pri všetkých zdravotných problémoch. Zavolá jej a ona ju potom do nemocnice resp. na pohotovosť odvezie. Je na zváženie, prečo nežiada otca, aby s ňou išiel na pohotovosť, ale volá jej, aby prišla po ňu 40 km do P. a odviezla ju k lekárovi. Poukázala na prípadné nebezpečenstvo v psychickom a mentálnom stave dcéry, kedy sama vidí, že otec sa nezaujíma o jej psychický stav a pocity, no na druhej strane jej zrejme táto situácia vyhovuje, nakoľko ak nesúhlasí s jej naliehaním na návštevu psychologickkej poradne, jednoducho odíde k otcovi. Podľa nej je pre jej ďalší psychologický, mentálny aj fyzický vývoj potrebné, aby osobnú starostlivosť vykonávala ona, aby ju zastupovala a rozhodovala o podstatných veciach bez toho, aby prebiehala k otcovi a ignorovala akékoľvek snahy o zlepšenie a skľudnenie jej psychického stavu. Zverenie do jej starostlivosti, i keď len dočasne, by podľa jej názoru, ju ukludnilo, kedy by bolo zrejmé, ktorý z rodičov je oprávnený o nej rozhodovať a nemohla by sa naďalej spoliehať nato, že v prípade, ak po nej niečo požaduje, ako napríklad keď chce ísť večer von, aby bola na telefóne, aby vedela kde je a s kým, tieto odignoruje s tým, že otec jej na takéto správanie aj tak nič nepovie, ani ju nepokára. Ďalej si ozrejní, že ona nie je len tá, ktorej volá, keď má akýkoľvek problém, aby ho ona vyriešila tým, že zájde do školy, odvezie

ju na brigádu, večer po ňu príde z T. Š. do P. a kúpi jej veci ktoré potrebuje, ale že je potrebné ju aj poslúchať a okrem práv jej patria aj povinnosti. Nemá výhrady k stretávaniu s otcom a v prípade zverenia, ponechá stretávanie na vzájomnej dohode. K návrhu pripojila lekársku správu - nález zo dňa 21.8.2012 z vyšetrenia u klinického psychológa.

Uznesením o nariadení predbežného opatrenia č.k. 20P/320/2012-8 zo dňa 29.11.2012 súd zveril mal. P. do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal povinnosťou platiť výživné 100,- Eur mesačne od 1.12.2012 a uznesením zo dňa 5.3.2013 spojil obidve konania na spoločné konanie vedené pod sp.zn. 20P/118/2012.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, jej právnej zástupkyne, otca, mal. P. a kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s návrhom, so správami kolízneho opatrovníka zo dňa 26.7.2012 a 5.10.2012, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom a doloženými rodičmi a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 20P/154/2006 a sp.zn. 23P/109/2011. Z takto vykonaného dokazovania mal zistený nasledovný skutkový stav:

Rodičia mal. P. nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti, manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9C/116/2006-22 zo dňa 21.6.2006. Rozsudkom č.k. 23P/109/2011-53 zo dňa 17.10.2011 súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca za obdobie od 1.8.2011 do 31.10.2011, matke určil povinnosť platiť výživné 132,78 Eur mesačne počínajúc od 1.8.2011, nedoplatok 398,33 Eur splácať v troch mesačných splátkach. Súčasne schválil rodičovskú dohodu o striedavej osobnej starostlivosti s tým, že počnúc dňom 1.11.2011 sa každý nepárny mesiac v kalendárnom roku od 16,00 hod.

prvého dňa v mesiaci do posledného dňa v mesiaci do 16,00 hod. bude nachádzať v osobnej starostlivosti matky a každý párný mesiac v osobnej starostlivosti otca, styk rodičov zostal neobmedzený, výživné nebolo určené. Konanie o návrhu matky o úpravu práv a povinností rodičov k mal. P. bolo uznesením č.k. 20P/154/2006-9 zo dňa 2.8.2006 súd zastavil titulom späťvzatia.

Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktorú sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a berúc do úvahy zistený a preukázaný skutkový stav rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozsudku, schválil rodičovskú dohodu, v rámci ktorej bola mal. P. zverená do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal platiť výživné 100,- Eur mesačne od 1.12.2012. Rodičovskú dohodu bolo možné schváliť, pretože táto zodpovedá záujmom maloletej a neodporuje zákonu, súd nezistil žiadne skutočnosti skutkové, ani právne, ktoré by bránili schváleniu dohody.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. vo veciach starostlivosti o maloletých) a nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Rodičia sa po vyhlásení rozsudku, jeho stručnom odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku vzdali práva na podanie odvolania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods.1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).